Ч. 256 (14.505). Львів, четвер 12. листопада 1936. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Протест большевиків проти діяльности українських орґанізацій в Америці.

(ВУ). Большевицький посол у Вашингтоні Трояновський склав державному секретареві Злучених Держав протест проти діяльности гетьманської організації „Січ“. Трояновський протестував головно проти летунських шкіл, які вдержує організація „Січ“, бо вони — заявляє большевицька нота — підготовляють українців до нападу на територію СССР. Американський уряд розглянув ноту і відкинув протест большевицького уряду як необоснований, мотивуючи своє становище тим, що не може обмежувати свободи своїх громадян.

Великі протисовітські заворушення на Кавказі.

ПАРИЖ, 11. 11. ПАТ. Як подає „Матен“, до грузинського пресового бюра дійшла з Тифлісу вістка про великі протисовітські заворушення в Грузії, Азербейджані, Вірменії та на Північному Кавказі. Большевицька влада розстріляла 150 осіб, дуже багато арештувала.

Дальша манджурсько-монгольська офензива на Китай.

ПЕРЕГОВОРИ ТАКИ НЕ ПОСТУПАЮТЬ.

ПЕКІН, 11. 11. ПАТ. 4.000 війська Манджурії та Внутрішньої Монголії увійшло з літаками, панцирними самоходами і танками з Чагару до пров. Суйюан. Дійшло до завзятої битви з китайським військом; маджурсько-монгольські війська відступили.

ТОКІО, 11. 11. Домеї. Після вчорашньої наради амб. Каваґое з кит. міністром закорд. справ представник японського уряду заявив: Китай зовсім не змінив свого становища, але й Японія не думає резиґнувати зі своїх пропозицій.

Національні війська заняли у Мадриді північний двірець.

ЛЬОНДОН, 11. 11. Райтер. Кольона полк. Кастехона заняла північний двірець, сфорсувавши ріку Манзанарес. Головні сили не перейшли ще ріки.

МАДРИД, 11. 11. Авас. Коло півночі згорів будинок генерального капітанату; слідів підпалу не викрили.

САЛЯМАНКА, 11. 11. ПАТ. На південному відтинку Мадриду нац. війська йдуть вперед. Ліве крило відбило ворожий наступ; лише в одному місці полягло 50 червоних.

ЧЕРВОНІ УЖИВАЮТЬ БОЄВИХ ҐАЗІВ.

ТЕНЕРІФА, 11. 11. ПАТ. Вчора пополудні заняли нац. війська околицю північного двірця зі сусідною дільницею Дом Біля. **На тому відтинку червоні уживали боєвих ґазів.** Нац. літаки інтензивно бомбардували ворожі позиції між мостами Толеда і Сеґовії та міністерство війни.

Анархісти здається підпалили королівську палату.

ПОЛОЖЕННЯ В МАДРИДІ У НАСВІТЛЕННІ АВАСА.

ТАЛЯВЕРА, 11. 11. Авас. За останні доби часто повторюються наступи і протинаступи з ріжним успіхом.

До передмість вело нац. командування наступ дуже скоро, беручи під увагу лише мотиви військового характеру. Відколи почалися вуличні бої, необхідно брати під увагу більше загальні справи. Маневрова війна замінилася на позиційну.

Червоні заатакували вчора ворога в околиці Віляверде; нац. війська осягнули поважну перемогу коло мосту Пльоріда біля Каза дель Кампо. Бої йдуть також коло Пассо Розалес. Червоні втратили 90-ох убитих. На інших відтинках було спокійно. Нац. війська укріплюють здобуті позиції: Карабанчель, Барріо Узера, Барріяра Кенте Толедо і Нарріяда Карретерес.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 11. 11. ПАТ. Вчора в 15. год. 15 нац. літаків появилося над Мадридом, але червоні їх прогнали. В 17. год. гармати великого калібру знову бомбардували місто; одно стрільно впало до пресової льожі в кортезах, але нікого не убило. В год. 13.30 червоні заатакували ворога успішно під Карабанчелем, в год. 16. приїхала модерно випосажена кольона каталонської міліції. На шляху до Естремадури нац. війська посунулися дещо вперед. В год. 18. червоні окружили нац. відділ у Каза дель Кампо. Інші відділи нац. війська відступили з великими втратами.

НАЦІОНАЛЬНІ ЗМОТОРИЗОВАНІ ВІЙСЬКА ЩЕ НЕ НАСПІЛИ.

СЕВІЛЛЯ, 11. 11. ПАТ. Кольони ґен. Вареллі заняли кілька стратеґічних точок у Мадриді. Вони посуваються поволи тому, що зморизовані частини мусіли виконати деякі маневри, заки візьмуть участь у наступі.

ЩОЙНО ТЕПЕР.

МАДРИД, 11. 11. Райтер. Рада оборони столиці наказала цивільному населенню зложити всю пальну зброю поліції. Хто не послухає, будуть його трактувати як повстанців.

Нац. літаки збомбардували місто.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ НАСТУП ЩОЙНО ПІЧНЕТЬСЯ?

ЛІССАБОНА, 11. 11. Райтер. 16 нац. літаків бомбардувало від рана становища червоних над рікою. У поінформованих колах твердять, що це є вступ до ґенерального наступу на Мадрид.

„ЗДОБУТИ МАДРИД НЕ ЛЕГКО“ — ЗАЯВИВ ҐЕН. КЕЙПО ДЕ ЛЛЯНО.

СЕВІЛЛЯ, 11. 11. ПАТ. Ґен. Кейпо де Лляно заявив учора через радіо: „Дивує мене, що багато людей нетерпеливиться, чому здобуття Мадриду так затягнулося. Я ніколи не уважав, щоб здобути Мадрид було легко. Ворог уважає, що в домах лекше боронитися, як у полі, нац. війська посуваються обережно. Положення наших військ дуже добре: наше праве крило посунулося на 1 кільометер, ліве відбило з великими втратами ворожий наступ.

Анархісти вимордували 1.000 заручників.

КАЗАБЛЯНКА, 11. 11. ПАТ. Пасажири, що прилетіли з Аліканте поштовим літаком лінії „Ер Франс“, оповідають, що після останнього бомбардування міста анархісти вимордували коло 1.000 заручників, м. ін. сина ґен. Прімо де Рівери та сестру ґен. Кейпо де Лляно.

Присилайте передплату!

Марш. Ридз-Сьміґли у Варшаві і мін. Бек у Льондоні.

Львів, 11. листопада 1936.

Польща переживає великі дні, — великі своїм значінням для внутрішньої і міжнародньої ситуації держави. Користаючи з патріотичного підйому польського народу, зрозумілого у роковинах відзискання державної самостійности, польські керманицькі чинники рішили ще одним актом підкреслити особистий авторитет людини, яка — може не конституційно — але фактично є сьогодні зверхницьким і неначе надрядним чинником у державі.

Надача маршалківського ступня ген. Ридзові Сьміглому це черговий хід у пошукуванні розвязки тої ситуації, яка витворилась у Польщі після смерти Йосифа Пілсудського. Ідеольогічний та устроєво-політичний „імпас“, в якому найшлась тоді Польща, не минувся і досі. Серед тих відносин силою факту виріс високо генеральний інспектор армії, як керманич і найвищий представник єдиного у Польщі тривкого чинника: армії. Значіння армії у Польщі таке велике, що ніодна політична організація проти її представника не відважується виступити навіть найменшим словом застереження. Просимо пригадати собі, що після смерти Й. Пілсудського центральний ендецький пресовий орган у Варшаві писав із недвозначними погрозами між рядками про „змінену ситуацію“. Той сам табор сьогодні беззастережно признає в особі новопризначеного маршала не тільки чинник військовий, але й політичний. Те саме торкається табору ППС: у нинішні роковини польської самостійности „Роботнік“ бундючно вивішує вилинялий прапор „ржонду роботнічо-хлопского“, однак друкує ввесь церемоніял передачі маршалківської булави та всі промови — без словечка коментаря. В той спосіб особа Ридза Сьміглого, який виступає з вимогою скріпити оборонну силу держави та мобілізувати свою волю — стала у польському громадянстві центральною і доосередньою особою. Коли Йосиф Пілсудський наломлював відносини до своїх концепцій і через те ставав сам у центрі щоденної політичної боротьби, — щойно під кінець свого життя перестаючи безпосередньо голосно висловлюватись на актуальні внутрішньо-політичні теми та щойно з моментом своєї смерти перестаючи бути предметом і обожання і атак та переходячи до історії як символ боротьби за польську державність, — Едвард Ридз Сьміґли є спадкоємцем готової вже внутрішньо-політичної державної структури та спадкоємцем ідей свого великого попередника.

З заяв, висловлених при нагоді вчорашньої варшавської маніфестації, політичне значіння мають два речення: те речення промови президента Мосціцького, в якому він каже, що „гетьманська булава, яку за хвилину Тобі передам, не є тільки ознакою найвищого військового ступня, — сучасна дійсність вимагає зрозуміти цей урочистий акт в особливо широкому значінні“, — і те речення з промови марш. Ридза Сьміглого, в якому він каже, що має „щойно сплатити довг“. Сплатити свій довг — Ридз Сьміґли хоче і буде щойно будучою своєю діяльністю: не тільки генерального інспектора армії, але державного діяча, що може своїм голосом вирішувати і перері-

шувати найважніші справи з усіх ділянок. Справді: треба погодитись з новим маршалом, що це надзвичайно важке завдання. Маршал Ридз Сьмігли запевнює про одно: про „чистоту інтенцій, і замірів, і ретельности зусиль“. Ми, українці, маємо одно бажання, щоб маршал Ридз Сьмігли, виходючи з засновку і чистої справедливости і військово-політичної державної рації, — вплинув на зміну національної політики супроти українського народу у тому сенсі, щоб покращала сучасна незавидна наша дійсність.

Очевидно, призначення ген. Ридза Сьмігло-го маршалом — проблеми внутрішньої політичної організації держави, проблеми строго актуальної, не розвязує. Однак всеж — цю актуальну проблему відсуває дещо на задній плян, даючи змогу покищо займатись такими справами, яких відсувати не можна ні на мить.

До тих біжучих польських справ — належить м. ін. вся ділянка закордонної політики. І тут подорож мін. Бека до Льондону має величезне значіння, як одна з останніх поважних міжнародніх конференцій. Є це безперечно новий дипльоматичний успіх Польщі: вже сам факт запрошення польського міністра до Льондону є моральним капіталом, — не кажучи про практичні висліди довгих нарад з провідними чинниками Великої Британії. До цього успіху допомогла Польщі гнучка політика, застосована пок. Й. Пілсудським супроти обидвох небезпечних сусідів держави, — східного і західного. Сьогодні, коли Німеччина стала знову одною з наймогутніших великодержав Европи, — показується, якою передбачливою була тактика — безпосередньо порозумітись з Німеччиною і запевнити собі на означений час добрі сусідські взаємини. Так само доцільною показалася політика — не вязатися ніякими „східними пактами“ з Совітами, які сьогодні втратили не тільки моральний кредит у світі, але стають щораз більше політично ізольовані. Знак запиту, що повис над Францією Блюма-Торреса, проймає острахом англійський світ; знову німецько-італійське порозуміння створює нову ситуацію в Европі. У цій ситуації, коли згущується атмосфера над Сходом Европи, силою факту зростає значіння польської держави, що лежить між Німеччиною і Совітами, нинішніми протилежними ідеольогічно-політичними бігунами. Які конкретні висліди льондонських розмов — про це мабуть не швидко довідаємося. Однак, міркуючи по загальникових голосах преси, — Польща виходить з тих нарад з скріпленим міжнароднім престіжем.

На превеликий жаль ми, українці, стоїмо від тої цілої міжнародньої метушні, з якої зродилась і льондонська візита, осторонь, немов зовсім неістнуючий чинник. На превеликий жаль ми самі стягаємо себе на позиції тільки й виключно внутрішнього — і то маленького — питання Польщі та не стараємось ніяким чином користати з добрих нагод, щоб 1) актуалізувати всеукраїнську проблему, як проблему міжнародню і 2) актуалізувати необхідність задовольнити бодай мінімальні вимоги українців у Польщі, — в інтересі всіх тих, яким залежить зменшувати скількість конфліктів та консолідувати держави, занепокоєні маревом нової хуртовини.

—o—

РЕВІЗІОНІСТИЧНІ ПОГРОЗИ.

(ВІД НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Чернівці, 8. листопада 1936.

Гостина румунського короля Карла II. у Празі була не тільки куртуазійною формальністю, (відповідь на травневі відвідини президента Бенеша у Букарешті), або черговою пригадкою чесько-румунської приязни (гостини волоського князя Михайла Хороброго у 1601. р. у Празі, спільний виступ чеських та румунських леґіонів у 1918. р., теперішній „румунський піхотинний полк ч. 45. чеської армії“,) — це докази традиційних звязків цих двох народів. Гостина короля Карла та міністра закордонних справ Антонеска мала й інші цілі. Передовсім була це „відповідь на інтриґи ревізіоністичних урядів“, що старалися внести фермент у потрійний союз Малої Антанти, щоби потім розкласти й Балканський Союз.

В останньому часі дійсно кружляли вістки про „ізолювання Чехословаччини“, яка занадто відхилилась в сторону Совітів і через те втратила симпатії „авторитарних“ королівських урядів Югославії та Румунії. Інші поголоски хотіли бачити в Малій Антанті тільки „дипльоматичну фікцію“, що її склеїли пп. Бенеш та Тітулеску, щоб користати з наслідків післявоєнних договорів.

Противники Малої Антанти негували доцільність її істнування, вказуючи на розбіжности політичних орієнтацій її членів (Чехословаччини на виключну поміч Москви, Югославії на протекцію Берліна та Риму, та Румунії на фінансові круги Франції) та на відсутність дійсної співпраці навіть на економічному полі. Щоб заперечити ці вперті поголоски, що їх розносила преса ревізіоністичних держав— відбулися в останньому часі згадані вже маніфестаційні відвідини румунського премієра Татареску у Білгороді, та потім короля Карла II. у Празі. Зрештою і през. Бенеш рішився відвідати Югославію, щоб заперечити злобні балачки про „видумане непорозуміння між пп. Стоядіновичем та Крофтою“.

Але й противники мало-антантського бльоку не дрімали. Відбулася така вимовна стріча як міністрів Чіяна та Нойрата, на якій безумовно була мова про Малу Антанту, (щоб відхилити Югославію від її совітофільських союзників). Відбулась також зустріч пп. Шмідта та Дарані, [illegible] чому ці представники Австрії та Угорщини [illegible] словились проти економічного плану п. Годжі.

Ще більшого розголосу, як ці дві стрічі, набрала промова італійського вожда в Мілані. Виступ Мусолінія проти „вільсонівського миру“ та проти Ліґи Націй відбувся якраз тої самої днини, коли чеський уряд гостив румунського короля і запевнював світ, що „малоантантський союз вже не трійка держав, а одна міжнародня цілість“. І якраз проти цієї цілости виступив п. Мусоліні, бо предсказав, що Югославія наближиться до Італії. Значить, відхилиться від Малої Антанти, яку використовує вплива „правиця“ Літвінова. Далі згадав італійський диктатор свою вірну союзницю „скатовану Угорщину“, яку так скривдив тріянонський договір.

І тут став п. Мусоліні речником мадярського ревізіонізму, який досі піддержувала частина англійських парляментаристів, а в останніх роках також німецька держава.

Щедрі обіцянки Мусолінія, кинені під адресою „тих 4 міліонів мадяр, відірваних від рідного угорського пня“, викликали зрозуміле невдоволення у Празі, а в Букарешті навіть [illegible] чення.

Урядові та опозиційні румунські часописи розчаровані, що якраз „латинський уряд [illegible] спорідненого Риму“ є перший, що [illegible] „кровожадних мадярів“. Обурення румунського загалу зросло, коли виявилося, що італійські радіостації переповіли ревізіоністичну промову Мусолінія на мадярську та болгарську мову.

Зрештою слова італійського диктатора звертались тільки в сторону Чехословаччини, що „вирвала покривдженій Угорщині“ м. і. також Підкарпатську Русь. Мусоліні, як опікун ревізіоністичних держав, забув на свою споріднену сестрицю і видав її теж на поталу мадярського та болгарського ревізіонізму. Грав тут безумовно велику ролю той факт, що п. Тітулеску, колишній румунський довголітній міністр закордонних справ, створив „Балканський Союз“ для противаги італійським впливам на Балкані, а в додатку Тітулеску піддержував у Женеві санкційну політику проти новоповсталої італійської імперії. За помилки п. Тітулеску болюче нині вистає [illegible] його батьківщині.

Із цієї ревізіоністичної акції скористали не тільки дійсно чи здогадно покривджені держави, але й аґітатори Комінтерну. Вони знову [illegible]

АСКОЛЬД. 2

Фільма із царства „Зельоного Штандару“.

II.

СЕЛОМ ІДУЧИ...

Якже живе тутешнє село, спитаєте?

Живе воно щоправда, та якимось таким своєрідним життям, для себе і про себе. Селянин тутешній так пригноблений журою, як назбирати тих золотих для екзекутора та на чоботи й сірник, що все інше, що не підходить до тієї буденщини, серед якої він живе, є для нього байдуже, далеке. Що правда, то ніхто й не цікавиться дуже його життям.

Давнішими роками, то ще польське духовенство мало деякий вплив на селянську масу і працювало серед неї. А й польська міська інтеліґенція цікавилася селом, особливо у початках людовецького руху, проводила освітню роботу, силкувалася піднести культурний рівень села. Та це колись було! Згодом то ще часом показався який пан з міста, що кидав кооперативні гасла, часом закладав і „спулдзельню“ і не показувався вже більше — хіба аж на її ліквідацію, коли вона розборгувавши крам, закуплений за уділи основників, розлазилася й завмирала...

То знов ішли роки, коли ніхто й не прислухувався до життя села, хіба виняткова тоді, коли були вибори й треба було наганяти голоси для „одинки“, або як почалася конскрипція і треба було підганяти вгору відсоток „національної більшини“.

Тільки жиди залишилися вірні тутешньому селові. Як торгували сільськими продуктами й постачали на село потрібний крам колись, так і досі торгують.

Сторонньому глядачеві могло би здаватися, що інтеліґентна кляса польського громадянства, маючи повну свободу рухів, не надибує ніяких перепон від влади, вже геть-геть перемінила обличчя польського села, за цих кільканацять років незалежної Польщі.

Могло би здаватися, що коли не на економічному полі, то хоч на просвітному, село виказує поступ у порівнянні з цими часами, коли то ще по сільських „ґмінних“ канцеляріях висів портрет Франца Йосифа та екзекутори носили ще на головах чорні баначки з чорно-жовтими шнурками довкола!...

Та воно далеко не так! Є тут щоправда і стшельци і доми людови, хоч здебільшого на папері, є наказна „сполечна праца“ і „освята позашкольна“ вчительства, списується чимало паперу на „окульніки“ та справоздання з висліду „праці“. Час до часу бувають всякі більше чи менше крикливі імпрези з наліпками, хоругвками та обовязковими „збірками“... Деякі люди то й карієру роблять на цих імпрезах та „праці“.

Але те все таке далеке, таке чуже селянській душі, думкам і бажанням, так мало органічно звязане з селом, так мало коріниться у ньому!

До „стшельца“ йде здебільшого такий елемент, що любить дурничкою попарадувати час до часу по селі у зношеному, вояцькому однострою, який видають стшельцам... У суспільній праці, веденій наказними урядовими чинниками, беруть участь ті, що мають якесь діло до ґміни, екзекутора чи взагалі до того, хто має в даному моменті владу, значіння і від кого залежить та чи інша благодать... Та і це тільки тоді, коли прийшла потреба.

А як селянин дивиться на ту „працю“ і е[illegible] ці імпрези найкраще ілюструє ось такий образок, який довелося нам недавно бачити:

...Якесь, не знати вже яке з черги, свято. Хоруговки, наліпки, вулична збірка. Ходять збирщики із скарбонками. При дорові стоїть [illegible] ґаздів. Курять і спльовують. Підходить до них збирач. Один з них нерішуче шпортає у кишені, готов уже вкинути щось до скарбонки, та другий спиняє його словами:

— Мацек, ґлупісь, не давай, бендом [illegible] мелі за що піць в месьце!...

— — — — — — —

Ось вам і вірна і несфальшована оцінка, якою село мірить ці всі наказні імпрези, свята, заходи та й підходи да нього... Це немов бе[illegible] фіціяльна відповідь зневіреного на посли, [illegible] час до часу лунає там десь далеко [illegible] „фронтом до села!“

— — — — — — —

Та не треба думати, що це село спить [illegible] мінним сном, до якого нужда та цей панов [illegible] закуційним наказом його заколисували! Ні!

Заговоніло воно і то доволі голосно, [illegible] ливо останніми часами, та якоюсь такою [illegible] мовою, що її ніяк не можуть зрозуміти ті, що і [illegible] ньому вели згадану вище наказну „суспільну працю“. Невжеж це вислід тієї їхньої „праці“, [illegible] цих „свят“, цих безконечних імпрез?... [illegible] голову схопилися, коли почули вони в [illegible] села, такі пропечисті слова, як: „Земля для [illegible]“, „Геть з панами“, „Нехай живе фронт [illegible] па“, коли до їх вуха дійшов рефрен [illegible] вий“, переробленої з державного гимну, що [illegible] жуть мати вплив на Варшаву.

А на кінець замісць тих хоругов, що [illegible] так пишно були прикрашені їх „свята“, [illegible] інші, зеленого коліру.

(Докінчення буде).

ступають в „обороні миру“ та „малих держав“. І ось затрівожились „Ізвєстія“, бо „Мусоліні відтягає Югославію від ЧСР, так як свого часу Гітлер відтягнув Англію від Франції“. А „Журналь де Моску“ підбадьорює чеський та румунський уряд, що ті „гістеричні оклики в Міляні не всилі розбити тривких союзів“ (читай військові союзи з Москвою). І дійсно гострі вислови Мусолінія ранили не так цілість союзу Малої Антанти, як радше вможливили Москві придобритися румунському урядові.

Як відомо, румунський уряд був вже припинив дальше поглиблювання взаємин із Совітами, бо переконався, куди веде союз із Москвою. Підсилення ревізіоністичної пропаганди та постійні заходи розложити цілість Малої Антанти можуть ще оправдати концепцію пп. Бенеша та Тітулеска: Ліпше непевного союзника, ніж ще одного ворога.

І на цій справі знову скористали Совіти.

Майже всі румунські часописи (крім правої преси та щоденника п. Ж. Братіяну) є одногідні в признанні „морального успіху“ віддаленого п. Тітулеска. Найсильніша опозиційна партія — націонал-царaністи — веде по всіх містах протиревізіоністичну пропаганду. Більші протиревізіоністичні зїзди всіх партій відбулися вже в Кишеневі та в Чернівцях.

У Кишеневі, столиці Басарабії, яка терпіла колись царський режім, протиревізіоністичний зїзд звернувся передовсім проти постійного стану облоги та цензури в Басарабії. При тій нагоді заявили деякі непоправні совітофіли (як д-р Лупу, віцепрезидент націонал-царaністичної партії) що „союзна Москва зовсім не агресивна і змагає до тої самої цілі, що й Румунія; до мирного співжиття з іншими державами“.

А на 1. листопада, відбувся подібний протиревізіоністичний зїзд у Чернівцях. Тут уже не згадували так часто Москву, а говорили про охорону меншин. З огляду на те, що на Буковині живе значна „українська меншість“, дозволила місцева президія націонал-царaністичної партії, щоби хтось заговорив також „в імени українського народу“. І тим промовцем поспішився бути п. Андріящук, бувший посол черновецької виборчої округи, а тепер віцепрезидент місцевої нац.-цар. організації. П. Андріящук уважав за потрібне заявити, що „український нарід на Буковині одобрює політику націонал-царaністів“. Свій короткий привіт виголосив п. А. в українській мові.

Чи такі заяви поліпшать стан українського населення на Буковині? Хіба запевнять румунській партії виборчі успіхи.

Перед 3-ма роками велася подібна протиревізіоністична пропаганда і заразом падали безпідставні погрози проти „українських ірредентистів“. У румунськім парляменті жадали тоді заяви поодиноких партій. Таку заяву щодо ревізіонізму зложили крім німців, жидів, болгарів навіть мадяри. В імени 1-міліонового українського населення в Румунії промовляв д-р Вол. Залозецький, предсідник Української Національної Партії та заявив, що українці противляться ревізіонізмові, колиб він мав погіршити ситуацію меншин. Ця заява звучала гідніше від тої, яку зложив в українській мові член румунської партії царaністів, щоби виповнити програму протиревізіоністичного зїзду, що відбувся 1. XI. ц. р. в Чернівцях.

Замісць вихвалювати льояльність українського населення — про що вже переконались навіть такі заїлі україножери, як проф. Йорга — можна було згадати про сумне теперішнє положення українців.

На зїзді були відомі „пацифісти“ в роді д-ра Лупу, котрі ревно боряться в рядах міжнародніх антифашистів. Вони докладно знають, що діється в Еспанії — а не добачують „тих малих кривд“ на Буковині.

Д-р О—Ко.

В обороні рідної землі.

Масові протести проти кольонізаційної акції.

НАРАДИ У ТЕРЕБОВЛІ

Повітовий Народній Комітет у **Теребовлі** розуміючи вагу й значіння оборони рідної землі перед новою задуманою кольонізацією, скликав на день 6. листопада ц. р. представників громад теребовельського повіту. Наради відкрив о. декан Стефан Мохнацький, вказуючи на вагу і значіння наради в справі оборони українського хліборобства. До президії нарад увійшли: о. декан Мохнацький Ст., д-р А. Заплітний, радник Хліборобської Палати, д-р П. Паліїчук, Твердило Теодор, господар з Івачева, Петро Гончар, господар з Лошнева, секретарював інж. В. Радловський.

Реферат у земельній справі виголосив посол Зиновій Пеленський, в якому основно розглянув положення наших селян і аграрну структуру нашого села та обговорив нові кольонізаційні затії на наші землі. У висліді палкої дискусії, в якій виступали м. і. селяни, гаряче висловлювались в обороні рідної землі, серед захоплення прийнято одноголосно низку резолюцій. У них стверджується, що земля є підставою іствування українського народу і тому всі одною лавою стануть в її обороні. В дальших резолюціях йдуть домагання перевести сусідську парцеляцію для місцевого населення, домагання концесії на Український Парциляційний Банк та кредитів з Державного Банку Рольного на цілі парциляції для українських селян.

Резолюції вирішено вислати до воєвідства і президії ради міністрів. Національним гимном закінчено збори.

ВІЧЕ В КОБИЛОВОЛОКАХ.

Дня 7. листопада 1936 р. відбулося віче в великому теребовельському селі **Кобиловолоках**, на яке прибув посол Зиновій Пеленський зі секретарем Повітового Народнього Комітету інж. Радловським та організатором м-ром Степаном Горпинюком. Велику салю читальні заповнили громадяни по береги при великій участи жіноцтва. Після вичерпуючого реферату посла З. Пеленського в земельній справі забирали голос селяни і вказували на голод землі на селі і конечність сусідської парцеляції. Прийнято резолюції такогож змісту, як в Теребовлі. По відспіванні національного гимну закінчено наради

ВІЧЕ В ДАРАХОВІ.

Дня 8. листопада 1936 р. відбулося віче в одному з більших сіл Теребовельщини — **Дарахові** в год. 12-ій вполудне. Велику салю місцевої читальні заповнили громадяни Дарахова по береги так, що багато з них стояло на дворі. Збори відкрив місцевий парох о. Барановський Юліян.

По рефераті посла З. Пеленського в земельній справі, розвинулась дискусія, в якій місцеві громадяни підносили, що двоколишні поміщики запевдають, що будуть парцелювати свої землі, однак ні пяди землі не продадуть в українські руки. Вони запитували, що станеться з місцевим малоземельним селянином, який не має ніде заробітку, коли земля піде в руки чужосторонього кольоніста.

По дискусії принято цілий ряд резолюцій, подібних змістом до резолюцій, принятих в Теребовлі. Віче закінчено відспіванням національного гимну.

ВІЧЕ У ВИНЯВЦІ.

Того самого дня пополудні в год. 5-ій відбулося віче, на яке прибули селяни села **Винявки Старої і Нової та Брикулі.** Віче відкрив іменем ПНК в Теребовлі м-р Горпинюк. Пос. З. Пеленський виголосив реферат у земельній справі. Цілий ряд бесідників-селян підносили голод українського села на землю і вказували, що лише сусідська парцеляція може охоронити село перед ще більшою нуждою, бо нема заробітків ані можности еміграції. По ухваленні резолюцій у земельній справі, відспіванням національного гимну закінчено наради.

Чому польські осадники втікають із Сх. Галичини?

Автентична розмова з мазуром кольоністом

Від одного віродостойного і поважного громадянина одержуємо таке письмо:

Цікаво послухати, як ставиться до кольонізаційної „благодати“ автентичний мазур, що від довшого часу живе на нашій землі. Отсі автентичні слова, які довелося мені почути припадково від одного польського осадника, стають проречистим протидоказом доцільности нової кольонізаційної політики, яку задумує повести уряд на етнічно українських землях.

Старенький, підтоптаний уже мазур-кольоніст приходить у місто, допитуючись за старостою, мовляв, зі скаргою. Я поспитав його, чого йому у старости.

— Prose pona, ksywda mi sie dzieje. Mieskam osiem km. od gromady, a żądają ode mnie po zlotemu od morgo na skolę.

— То нічого, кажу, але коли ви належите до тої громади, то на школу мусите дати.

— Jo sie nie odmowiam, prose pona, jeżeli to polska skola, to jo dam, ale na ruski placić jo nie mogę. Jestem biedny clowiek.

— А скількиж у вас грунту?

— Dziesięć morgów, ale to liche pole, soma lasówka, ósma klasa, prose pona.

— Пощож ви таке поле купували?

— Jo nie wiedzialem, prose pona. Mówili, ze tu pole dobre, carne, życie niedrogie, a tero..

— Звідки ви походите?

— Z limanowskiego powiatu. Ej, prose pona, odzalować nie mogę. Tam i zycie lepse, i niema biedy takiej, a tu źle.

— Чомуж тоді ви покидали рідну землю?

— Ponowie namawiali. Mówili, ze tu dobze, wsystko się rodzi, a robić dużo nie potseba, a tymcasem tu źle, bieda, pole liche. A tseba mi było tego? Jo tam był u siebie w domu, blisko targowego miosta, fabryki byli, auta koło mego domu jeździli, a tu co? Na polu, do miosta daleko, drogi rozmoknięte, ze psejechać po descu nie mozna. Bo jo tu som, cudzy. Tseba mnie było jechać tutaj, mieskać między rusinami, na ruskiej ziemi?

— Багато вас тут разом приїхало?

— Ze mną razem z Limanowej pietnaście familij. Ale ju niema. Pouciekali, prose pona. Pospsedawali wsystko i zabrali się pod Rzesów. Cztery nas familii tutaj zostało. Tu się clowiek zle cuje, sami obcy. Ukrainą strasą, to uciekają.

— А комуж вони попродали свій грунт?

— Rusinom, prose pona. Oni się znają na tej ziemi, umią na niej robić, to i najbiedniejsy nie zginie. A tu clowiek mo 10 morgów i wyżyć nie moze. I tylko wzdycho, prose pona, do swoich dawnych okolic, do zachodu..

До цих автентичних слів мазура кольоніста всякі коментарі зайві.

На страйковому фронті.

ФРАНЦІЯ

ПАРИЖ, 11. 11. ПАТ. Розмови у президії ради міністрів довели до порозуміння між фірмою Панар-Левасюр та її робітниками. Окупаційний страйк покінчився.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ.

НЮ ЙОРК, 11. 11. ПАТ. У сутичках на тлі страйку дійшло до сутичок; ножами ранено кільканадцять осіб.

В атлянтійських пристанях унерухомлено 247 кораблів (страйкує 18.220 осіб), на Тихому океані (разом з Гавайськими островами) 178 кораблів.

ВАШИНГТОН, 11. 11. ПАТ. У Сан Франціско страйк унерухомив 247 кораблів. Торговельні кола дуже занепокоєні.

РУЗВЕЛЬТ СТАЄ ДО БОРОТЬБИ З БЕЗРОБІТТЯМ.

ВАШИНГТОН, 11. 11. ПАТ. През. Рузвельт заявив, що 1937 р. треба буде 1.425,000.000 долярів, щоб дати працю безробітним

ЗБОРИ У ЗОЛОЧЕВІ.

Дня 9. листопада ц. р. відбулися в Золочеві заходом П. Н. К. Збори представників майже всіх громад золочівського повіту, яких метою було протестувати проти виконання земельної реформи на наших землях шляхом кольонізації. Збори були незвичайно поважні. Не вважаючи на погані дороги і незвичайно трудний доїзд до міста, явилося 253 представників 43 громад, себ-то майже всіх громад повіту. Зборами проводив о. В. Пришляк з Підгорець, секретарював м-р Е. Олесницький зі Золочева. До президії поклика-но 12 найповажніших громадян повіту. Основ-ний реферат про політичну сторінку земельної реформи, про наступ на наші землі і про потре-бу організації солідарного відпору всіх верств українського народу в сучасну пору, виголосив пос. **В. Кузьмович.** Нарада одноголосно, без дис-кусії, приняла відповідні резолюції, які рішено вислати до найвищих чинників у державі. Після цього виголосив реферат на економічні льокаль-ні теми **д-р Ваньо.** Рішено теж відбути масові ві-ча в цілій Золочівщині, а головно в тих осеред-ках, де вже йде парцеляція. Цікаві були голоси деяких промовців-селян, які пропонували втяг-нути до протестаційної акції проти осадництва місцевих латинників, а навіть автохтонів-поля-ків, яким осадництво теж загрожує. Нараду по-кінчено відспіванням національного гимну.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Італійці святкували нині уродини свого короля, що має вже 67 літ. За його панування Італія виграла 3 війни: з Туреччиною, з Австрією та з Абісинією.

Совітський народній комісар закордонних справ Літвінов дістав ордер Леніна.

До Палестини приїхала нині королівська слідча комісія.

Новий альбанський премієр заявив у парляменті, що у закордонній політиці не змінить лінії свого попередника, зокрема триматиметься тісного союзу з Італією. Парлямент ухвалив новому урядові вотум довіря 43-ма голосами проти 1-го і розвязався з огляду на кінець каденції.

З Танжеру схопив хтось урядовця тамошньої міжнародньої адміністрації Антонія Ортіза та вивіз його до еспанського Марока. Італійські моряки не висідають на беріг, щоб оминути бійок з комуністами.

В Англії появився проект закону, що забороняє політичним організаціям мати зброю і однострої та уживати на публичних виступах висловів небезпечних для публичного ладу. Поліція матиме ширші права обмежити маніфестації, а навіть заборонити їх на необмежений час.

З французького інституту суспільної історії вкрадено важні документи. „Матен“ припускає, що вони мають послужити як доказовий матеріял для нового процесу троцькістів.

Італійська фашистівська рада збереться 18. ц. м. Чіяно правдоподібно зложить перед нею звіт з поїздки до Берліна і Відня.

Папський делегат у Вашинґтоні дістане степень нунція, у Читта Ватікано повстане амбасада Злучених Держав. Є це вислід поїздки кардинала Пачеллі.

В Індії дійшло до нових заворушень. У Бомбаю в сутичках індусів з музулманами убито 4 особи, ранено 40.

Бельгійський уряд вніс до парляменту проект поділити всі частини і адміністрацію армії на валонські та французькі, щоб тим способом зєднати фламандських послів для проєкту військової реформи.

В Австрії представник архикнязя Оттона Габсбурґа здементував поголоски про заручини з італійською королівною.

Ширіть наш часопис!

Новий маршал Польщі.

До короткого опису передання маршалківської булави ген. Ридзові-Сьміглому, який ми подали вже вчора, слід додати ще головні думки з промови през. Мосціцького, марш. Ридза-Сьміглого і кард. Гльонда.

„Гетьманська булава — говорив президент — яку за хвилину передам Тобі, не є тільки відзнакою найвищого військового ступня. Сучасна дійсність вимагає зрозуміння того врочистого акту в значно ширшім значінні.

Маєш разом з Президентом Річипосполитої, шануючи його конституційні обовязки, вести Польщу до найвищої світлости. Титул до цієї ролі Ти сам собі вирубав довголітнім трудом“.

По промові президент передав генеральному інспекторові булаву, поцілувавши його. Опісля орхестра відіграла державний гимн, а батерія артилерії віддала 20 гарматніх стрілів.

Одержавши булаву з рук президента марш. Е. Ридз-Сьміґли виголосив промову складаючи подяку за відзначення найвищою військовою почестю. Одночасно склав таку заяву: „Коли дивлюся на книгу розрахунку мого життя, то нинішній день не є записаний на цій сторінці, яка обіймає мій життєвий дорібок, але виджу його на сторінці, яка обіймає довг мого життя. Довг, який маю щойно сплатити“. Опісля новий маршал приймав побажання, які складали йому кардинал Гльонд, прем. Складковський, інспектор армії ген. Бербецький, міністр військових справ ген. Каспшицький, маршал сойму Цар і маршал сенату Пристор.

Кард. Гльонд виголосив таку промову: „Бо же Провидіння вивінувало колись Польщу на шлях історії хрестом і мечем. Хрест і меч вела Польщу продовж століть змагань і слави. Хрестом і мечем висловлював нарід свої права до істнування. Хрестом перехрестила відроджена Польща свою нову місію, мечем підписала свою свободу. Дальше йдуть перед Польщею хрест як сторож духа і добра, меч, як непохитна рука польської чести і кордонів Річипосполитої. Як слуга хреста у відбудованій батьківщині, вітаю маршалові тієї булави і тим переможним прапорам, що відзначені хрестом і геройською кровю. Нехай ця булава, як володарський знак лицарського духа народу, буде пересторотою всім, що від її грому впаде зломаний кожний наїздник на польську границю“.

З нагоди вручення маршалківської булави японський аташе ген. Савада повідомив марш. Ридза-Сьміглого про відзначення його найвищим японським ордером „Великою Лентою ордера Сходячого Сонця“.

БРИТВА І МИЛО.

Є така приповідка: „Одного мило голить, другого і бритва не хоче“. Цікаво знати, як ця приповідка постала і хто її видумав. Певно видумали її люди незарадні, які були заздрі за успіх енергійних і запобігливих людей, бо ми знаємо напевно, що добре вигострена бритва голить завжди.

І в цьому ціла правда. Треба поступати у даній справі так, як цього вимагають обставини. Якщо хочемо виграти на льотерії, то мусимо мати льос і вірити у виграну.

Ті рефлексії насуває на думку розмова, яку ми мали з одним із грачів, на якого льос у першій клясі тридцятьсьомої Державної Льотерії впала більша виграна.

Цей грач має приятеля, який сам ніколи не грає в льотерії і постійно його від гри відмовляв. Коли ж тягнення перейшло і знову нічого не впало, приятель з нього насміхався і оповідав, що він ліпше примістив свої гроші, бо їх не програв.

Але наш грач цим не зражався і грав далі. Тепер фортуна йому пощастила. Нехай тепер його приятель признасть, хто ліпше примістив свої досьвідчення. Може скаже, що та виграна то припадок? Дійсно, тільки сліпа доля кермує виграною на льотерії, але [illegible] не булаб льотерією!

Дальші наради мін. Бека у Льондоні.

ЛЬОНДОН, А.Т.Е. Авдієнція і снідання в короля Едварда VIII., дальші розмови з прем. Болдуіном, міністром війни Даф Купером і канцл. скарбу Невіль Чемберленом виповнили третій день візити мін. Бека. Про хід нарад оголосять офіційні комунікати. У вівторок пополудні мін. Бек запросив англійських і закордонних журналістів на пресову нараду. На питання журналістів мін. Бек зясував становище Польщі у жидівській справі, вказуючи на хибну господарську і суспільну структуру жидів у Польщі. Підкреслив, що польський уряд слідкує з зацікавленням за змаганнями жидів збільшити еміґрацію та зясував відношення Польщі до нової льокарненської наради. Вкінці згадав, що труд ношці між Польщею й Чехословаччиною не входять у площину міжнародніх проблем, але є сусідськими справами обох держав.

У розмовах мін. Бек з мін. Іденом узгіднили політику обох держав в европейських справах. Багато уваги присвячено справі вдержання миру в Европі та справі недалекої льокарненської конференції. Польща бажає стабілізації миру в Европі, під умовиною, що інтереси Польщі не будуть нарушені. Мін. Бек заявив журналістам, що Польща сподіється, що хід льокарненських розмов буде відповідати саме цим умовинам. Крім „спеціяльної“ справи жидівської еміґрації до Палестини мін. Бек обговорював теж справу Данціґа.

БЕРЛІН, П.А.Т. Візиті мін. Бека присвячує багато уваги головно німецька преса підкреслюючи, що наради мін. Бека та Ідена мають велике значіння. І так „Фелькішер Беобахтер“ виясняє політику мін. Бека, вказуючи на географічне положення Польщі. „Франкфуртер Цайтунг“ пригадує, що мін. Іден розуміє ролю Польщі як чинника европейського миру. Не малу ролю відограють теж господарські огляди. Мін. Іден добачує схожість між політичними змаганнями обох держав, які бажають бути посередниками на европейськім континенті.

ПАРИЖ, П.А.Т. Не менше зацікавлення льондонською візитою мін. Бека виявляє теж паризька преса. Мін. Бек — пише льондонський кореспондент „Ле Пті Журналь“ — приїхав до Льондону не тому, щоб скласти візиту мін. Іденові та англійським державним мужам, але продовжати розмови, які розпочав у Монте Карльо і щоб розглянути европейське положення.

Римська „Трібуна“ коментуючи значіння льондонської візити мін. Бека висловлює опінію, що польська дипльоматія стоїть перед двома проблемами. Перша, це справа нових еміґраційних теренів для загалу населення, головно польських робітників, друга тісно вяжеться з еміґрацією жидів. Заява в цих справах польського представника в Женеві вказує на активну і [illegible] лежну політику Польщі.

ЛЬОНДОН, П.А.Т. У вівторок склав мін. Бек офіційну візиту прем. Болдуінові, опісля відбув півторагодинну нараду з мін. Іденом. По обох розмовах відбулася авдієнція і снідання у короля.

На бенкеті в Ґілдголь, осідку міської управи з нагоди вибору бурмістра, виголосив промову прем. Болдуін, який заторкнув важливі політичні справи. Обговорюючи актуальні проблеми закордонної політики прем. Болдуін згадав теж про Польщу, яка здобула належне місце між великими державами Европи. Болдуін закінчив свою промову покликом до держав світу, щоб припинили перегони у зброєннях.

„Івнінґ Нюз“ обговорюючи візиту мін. Бека в Льондоні стверджує, що роля Польщі [illegible] лишить напад СССР на Німеччину і [illegible]. Зручність і рівновага мін. Бека вдержує Польщу на лінії рівноваги, яка віддiлює комунізм від націонал-соціялізму.

Протижидівські погроми в Румунії.

БУКАРЕШТ, 11. 11. ПАТ. Члени національно-християнської партії, вертаючи з конгресу в Букарешту, напали у кількох місточках під Яссами на жидівські склепи і кинулися їх рабувати, а жидів бити

ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА.

БУКАРЕШТ, 11. 11. ПАТ. Мін. Антонеску виголосить 20. ц. м. у комісії закордонних справ експозе на тему закордонної політики.

Розвяжуть сойм і розпишуть нові вибори?

Новий варшавський соціялістичний щоденник „Дзєннік Популярни“ пише: Вирішні кола прийшли до переконання, що слід скінчити з теперішнім соймом, бо не має ніякого відгомону у краю. Теперішня сесія — пише далі згаданий щоденник — буде останньою. По ухваленні буджету сойм розвяжуть і розпишуть нові вибори, які відбулися би на основі старої виборчої ординації. Одначе політичні партії не мали би ніякого впливу на вибір своїх кандидатів, бо рішальний голос мав би староста та воєвода.

Словом нічого не змінилось би, хіба, що прийшли би нові люди

—о—

Нова прикраса Успенської Церкви у Львові.

Парохіяни, приналежні до церкви Св. Успенія при вул. Руській, мають нову, радісну несподіванку. Ця церква збагатилась трьома новими вітражами по правому боці, які є продовженням праці, початого парохом цієї церкви о. Д. Лопатинським. Петро Холодний, якого парох притягнув до цієї праці, зробив проєкт на 6 вітражів. Праця над кожним вітражем дуже довга і вимагає великих коштів; вітражі приготовляє єдина цього роду в Польщі краківська фірма, що робить такі вітражі для краківських костелів. Вітражові образи складаються із кусків шкла природного коліру, немальованих, а приладжуваних довгим хемічним процесом.

П. Холодний умираючи, залишив три проєкти для церкви Св. Успенія ще невиконані. Перші три за життя артиста фундували три наші установи: „Дністер“, „Земельний Банк“ і „Центробанк“. Дальші свіжо поміщені у церкві, фундували „Наук. Т-во ім. Шевченка“ та „Народня Торговля“, на останній пішли жертви складені ріжними громадянами з нагоди ювилею о. Д. Лопатинського.

Всі вітражі в Успенській церкві подумані як одноцільний цикль. Є це загальний поклін — від святих та янголів, почереэ наших найчільніших представників народу — Богородиці. На першому з трьох нових вітражів бачимо Теодозія та Антонія Печерського, між якими стоїть Нестор Літописець, а ззаду галицькі князі Роман і Данило. Другий образ із Володимиром Великим та св. Ольгою, за якими стоять св. Борис і Гліб, третій із львівським міщанином Корняктом, фундатором Успенської вежі; за ним бачимо наших гетьманів та Гальшку Острожську.

Кожний, хто давно не був в Успенській церкві, а ввійде тепер до неї, здивується, яка вона стала ясна, яким новим настроєм надихана на темній вулиці. Нові вітражі мають не тільки чималу мистецьку вартість. Уже деякі чужинці, знавці, що мали нагоду їх оглядати, подивляли великий мистецький хист П. Холодного, що міг вийти так легко з такого важкого завдання. Вся композиція цих вітражів та їх кольори незвичайно гармонійно достроєні до всієї церкви, що аж тепер звертає увагу відвідувача своєю архітектурою та висотою. Чужинці, що вряди-годи відвідують Львів та оглядають найцікавіші зразки міської культури та мистецтва побуваючи в Успенській церкві напевно зупинять свій зір із радісним зворушенням на її вітражах.

Ще два вільні вікна невкриті вітражами по лівій стороні, чекають на своїх фундаторів.

—о—

Червоні еспанці без старшин.

Кореспондент „Ентрансіжан“ випитував в обозі ген. Франко одного зі старшин чужоземного леґіону про його погляд на боєздатність червоної армії. Леґіонер відповів зовсім безсторонно: „Наші противники міліціонери бються завзято, але воювати вони зовсім не вміють. Перш усього вони не мають зовсім старшин. Тепер прийшли большевицькі старшини. Вони виказують добру волю, але як фронтові старшини зовсім не відповідають своїм завданням — найважніше, що ні вони міліціонерів, ні міліціонери їх не розуміють. Зате ґрізні вони на артилерійських позиціях і як керманичі повзів“.

„НЕВТРАЛЬНА“ ФРАНЦІЯ ВИСЛАЛА ДО ЕСПАНІЇ 29 ЛІТАКІВ.

ПАРИЖ, 11. 11. АТЕ. Як подає „Фіґаро“, французькі фірми достарчають літаки і летунське знаряддя, навіть після того, як Франція підписала договір неінтервенції (25. липня ц. р.). 8. серпня вислано до Барсельони 20 мисливських літаків, 27. і 31. серпня по одному великому бомбовому літаку; з початком вересня 5 мисливських літаків, під кінець вересня і 21. жовтня — по одному літаку.

БОЇ НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

СЕВІЛЛЯ, 11. 11. ПАТ. Під Таляверою нац. війська відкинули наступ червоних з великими втратами, на фронті Ґвадаляхари заняли 5 місцевостей, на араґонському фронті заняли важні позиції. На ґвадаляхарському фронті нац. війська відбили протинаступ червоних під Аль Мудевар.

МАДРИД, 11. 11. ПАТ. Нац. кольони поволи але постійно наступають на відтинку Ескуріялю. Як кажуть, з Ескуріялю вивезено найцінніші твори мистецтва. Королівські гроби ненарушені.

Розбудова летунства в Анґлії.

ЛЬОНДОН, 11. 11. ПАТ. Міністер Томас Іншіп змалював перед палатою громад розвій брит. летунства. Від травня 1935 р. вишколено понад 2400 нових пільотів, у метрополії збудовано 80 ескадр крім морського летунства; за останнього півтора року персонал летунських заведень і фабрик подвоївся. З огляду на те В. Британія має запевнену перевагу над кожною державою, що хотілаб її напасти.

У дискусії лейбуристи і консервативи ствердили, що необхідно утворити окреме міністерство заосмотрення армії у воєнний виряд.

Дискусію закінчив міністер маринарки сер Гор, який заявив, що теперішнє положення ріжниться від 1914 р., коли брит. генеральний штаб мав порозуміння з французьким. Тепер ніяких подібних зобовязань нема, тому В. Британія мусить приготовитися на ріжні можливости. Брит. армія мусить бути готова навіть до експедиції на континент.

У ШВЕЦІЇ.

СТОКГОЛЬМ, 11. 11. ПАТ. Щоденник „Афтон Бляддет“ повідомляє, що Швеція купує бомбові літаки у фірмі Юнкерса. За літаки буде Швеція достарчати Німеччині залізо й мідь.

Урядовий комунікат стверджує, що неможливо опрошувати подібні вістки.

—о—

МІН. ЧІЯНО ПОЇДЕ ДО ЛЬОНДОНУ?

ЛЬОНДОН, 11. 11. ПАТ. Льондонські дипльоматичні кола числяться з евентуальністю скорої подорожі мін. Чіяно до Льондону.

ГАЛАКТІОН ЧІПКА. 10

Автом по Галичині.

„ДОБРО У КОГО Є ГОСПОДА!“

Скільки разів пригадувались мені ці Шевченкові слова, і ще тепер пригадуються! Бувало на війні, йдемо в ночі дебрами-лісами, ноги перемокли, тіло продрякло, очі клеяться до сну... А там, у далині, блимає тепле, привітне світло. Чийсь дім... Ех! Добро у кого є господа!...

По війні слова поета набрали в мене зовсім іншого значіння. Мешкав я в старій, затухлій, багатолюдній і дуже дітвористій камениці. Нераз, вертаючи домів, думав я про те, як то довго прийдеться давонити на сторожа, як то пес одного сусіда загавкає на мене і побудить цілу хату, як то сусідка клясти буде на „пізних панів“, як то я буду скрипіти сходами аж на третій поверх. Тоді кожна хатка, що стояла собі сама, в городці, з власною брамою і... власним ключем викликувала в мені заздре зітхання: „Добро у кого є господа!...“

Заїхали ми в мале подільське містечко. (Назви не подаю, бо підгайчани образились би, що я їх місто називаю містечком і то малим!). Сонце вже давно зайшло і давно злинула на подільські ниви темна, літня ніч.

— Треба десь переночувати! — сказав мій товариш журливим голосом.

— Але де? — відповів я неменш журливо. — Тутешні готелі зовсім до нас не всміхаються, а й і всміхаються, то нещиро, бо хто може робити це щиро, коли його тне блощиця!

— Так, так! — покивав головою мій товариш. — Але можеб хоч у якій шопі?!...

— Шопа також до когось належить!...

І тоді ми оба зітхнули: „Добро у кого є господа“ — тим разом у малім подільськім містечку.

— Коби хоч знайомі! — почав по хвилі товариш.

— Знайомих маю, але чи нас переночують? Може не мають де... Зрештою спробуєм.

— А чи той знайомий... фактично знайомий?

— Фактично, бо з війни. Неодну пригоду пережили, неодну годину перебалакали.

— А коли з війни, то напевно знайомий!

— І по війні з ним кілька разів стрічався.

— Тим ліпше.

— І на весіллі в нього був...

— Кароль, завертайте! Їдемо до знайомого. В Парижі, Берліні, чи іншім Ню Йорку не пішлоб нам так легко — як у містечку, що має назви вулиць тільки від паради. Здається навіть сам найстарший возій збараніє би, колиб хто йому подав назву вулиці, а не назвище мешканця.

Тому ми так легко трапили спитавши двох-трьох стрічних людей і за часок сиділи в привітній хаті, в доброго знайомого, згадуючи старе, розповідаючи та слухаючи нове.

Мій знайомий був трохи в клопоті, бо його дружина виїхала і тому спіжарня була пуста. Але від чого ці всі припаси, що забрали ми зі Львова! Швидко звилося на столі аж кілька страв, коли враховувати в те консерви, хліб, сіль, огірки та чай. Не диво, що підчас і після такого пиру ще довго-довго в ніч балакали про всячину.

ПІДГАЙЦІ.

Скільки споминів, скільки згадок з часів великої війни! Тут стояв корпус Гоффмана, що мав у своїм складі полк У.С.С. Нераз і не два балували ми снігами з Соснова, чи бездонним болотом з Вівся до „столиці“, щоб подивитися на місто, посидіти в ресторані, чи побачити кращу половину людства, репрезентовану щоправда дуже слабо, але все таки репрезентовану.

Приїздили до Підгаєць і відпоручники „Боєвої Управи“ з Відня, а один — що вскочив саме на атаку російських літаків і ще скорше вискочив як ускочив — діждався великої поеми в „Бомбі“, гумористичнім журналі УСС. Памятаю уривок:

...„Муж оний зїхал в они страни,
Не знят страхом кервавой брани,
Ревом пушок, воздушной навігації
І той той трудной переграції.
Он выше ставит отчизну
Над защу жизнь свою!
Но як враг-москвич то узнал,
Же он в Подгайци-город завитал,
Пронял його страшенний, бісов жах.
Веліл з ковчегов воздушних на прах
Розбити город вшиток в пух,
Чтоб жив не бил там дух!...“

Минулося. „Воздушні ковчеги“ не розбили в пух города і він нині майже такий самий, як тому двацять років, хіба, що має два нові тротуари, три нові камениці, а не має команди корпусу, ген. Гоффмана і шефа штабу полк. Лямезана, якому Стрільці неодну прикрість приписували.

А ще мають Підгайці гарний „Народний Дім“ і цікаву стару церкву. Першого за війни ще не було, а другої і тоді не вмів подивляти.

Коло „Народнього Дому“ кипить робота. Мури вже накриті дахом, але треба ще багато праці, щоб він став домом.

Роковини незалежности Польщі.

У ВАРШАВІ.

Цьогорічні роковини незалежности Польщі мали у Варшаві зокрема святочний настрій з огляду на святочну передачу маршалківської булави ген. Ридз-Сьміґлому. Ця передача творила інавгурацію самих роковин.

В середу 11. ц. м. відбулися у Варшаві богослужения у всіх **обрядах. Опісля відбулась** перша військова дефіляда, що її відбирав поруч президента, новий маршал Ридз-Сьміґли. В дефіляді взяв участь цілий дипльоматичний корпус.

У дефіляді перемаширували ріжні військові частини, перелетіли ескадри 120 літаків та переїхали відділи повзів і зmоторизованої поліції.

У ЛЬВОВІ.

Роковини проголошення незалежної польської держави святковано 11. ц. м. у Львові згідно з наміченою програмою. Вже попереднього вечора середмістя було ілюміноване й прикрашене ґірляндами, прапорами й портретами маршалів Пілсудського та Ридза Сьміґлого. Вулицями ходила військова музика. В середу, 11. ц. м. у святинях усіх віроісповідань відправлено з цього приводу богослуження, а в 11. год. на Галицькій площі відбулася військова дефіляда, в якій взяли теж участь усі напів військові організації. Дефіляду приймали ген. Чума, воєвода Беліна Пражмовський і президент міста д-р Островський.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ МОСКОВСЬКИХ ПРИСЛУЖНИКІВ.

ГЕЛЬСІНҐФОРС, 11. 11. ПАТ. По дорозі з Льондону переїздило через Гельсінґфорс 14 делегатів мадридського уряду, які їхали до Москви, щоб подякувати совітському урядові за поміч. Коли поїзд від'їздив з двірця, група осіб уладила маніфестацію проти делегації.

ЗМІНА В ІТАЛІЙСЬКІМ УРЯДІ.

РИМ, 11. 11. ПАТ. Губернатора Риму Джюзеппе Боттаї іменували міністром освіти, на місце ґр. де Веккі, який уступив зі свого становища.

НОВИНКИ.

— Нині в год. 8. вечір у салі Театру Ріжнородностей „Вечір Стрілецької Пісні". П. Т. Публику просимо прийти з найбільшою точністю.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глуzевського, Львів, пл. Капітульна 3. I., тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.**

— **Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах,** прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 90-115

— **Нова крамниця у Львові.** Фабрика солодощів „Фортуна Нова" відкрила свою чергову крамницю при вул. Личаківській ч. 19 і прохає П. Т. Відборців Личаківської дільниці на неї не забувати. При цій нагоді пригадує фабрика, що крім повищої крамниці має вона ще дві власні крамниці: при вул. Руській ч. 20 і Городецькій ч. 93 (Копиткове). 3047 1—3

— **Всім тим,** які зложили мені бажання в день іменин щиро дякую і складаю на Українську Захоронку 20 зол. **Д-р Дмитро Левицький.**

Д-р Стецюк опроваджує нас по будові, дає пояснення, розказує перипетії.

— А звернули ви увагу на наших робітників? — питає нас.

— Або що?

— Це все добровольці. Студенти, міщани, панночки... Працюють задармо — національним шарварком.

Пішли ми, поглянули і направду аж серце радується. Великий гурт молоді копає землю, насипає на вози, мостить подвіря камінням. Мій товариш зафіксував це все на пластинці свого апарату. Нехай на віки зістанеться памятка про спільне і згідне діло підгайчан.

Від „Народнього Дому" недалеко до церкви. Але хоч би як далеко — варт піти, подивитись. Церква, кажуть, з XIV. століття і має під банею голосниці ніби якась дзвіниця. Віє від її мурів подихом давно минулих століть і... віялоб з усіх сторін, якби не електричні лямпи, причіплені над дверима, що так пасують до них, як квітка до кожуха. Випадалоб серіозно подумати над тим, якби ці лямпи закрити від людського ока, коли вже не можна зовсім їх викинути.

На жаль, не було часу поглянути на цікаву церкву в середині. Але припускаю, що є там багато цікавого, попри... штучні квіти довкола образів, що є правдивою образою навіть дуже скромного естетичного смаку. Коли їх там нема — прошу вибачення, я стільки тих „прикрас" стрічав по наших гарних церквах, що не уявляю собі і підгаєцької церкви без них. Якась „штучноквітова" манія! Навіть на хоругвах пишають зелені, бурачкові чи жовті рожі. Аж очі болять...

Коли цих пару рядків про жахливість штучного хабазя поможе хоч у одній церкві — я щедро нагороджений.

(Продовження буде.)

— **Заходом Українського Т-ва прихильників мистецтва у Львові** відбудеться 14. ц. м. в суботу, в салі „Бесіди" в'дчит п. В. Дядинюка на тему: „Література і символ у малярстві". Початок в год. 18-ій. Вступ за добровільними датками. 3041 1—2

— **Єдиний український блаватний магазин** „Мануфактура" під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і кольорові, бархани, фланелі, оксамити, сукна. 2943 6—20

— **Передпродажа білетів на „Вечір танку, музики і співу"**, що відбудеться дня 17. листопада ц. р. в год. 7.15 веч. у салі театру Ріжнородностей вже розпочалася у крамниці кооп. Нар. Мистецтво, вул. Косцюшка ч. 1.

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів в пятницю 13. листопада в год. 7. вечір. Д-р Омелян Тушицький виголосить відчит п. н. „Гипопурґор".

— **Конфіската „Діла".** В „Радіозаклику проф. О. Бочковського", поміщеному у попередньому (255) числі „Діла", сконфіскувало городське старосто один більший уступ і кілька речень. Як видно із контексту, сконфісковані слова відносились до українських земель під совітським режімом.

— **Академічні Вечорі у Львові.** В неділю 15. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі Української Бесіди у Львові (Рутовського 22) виклад на тему: „Проблема чуда". Прелеґент: о. д-р Г. Костельник.

— **Хліб у Львові подешевів.** Управа м. Львова повідомляє, що від 10. ц. м. наслідком знижки цін пшениці і пшеничної муки знижено ціни хліба в подрібній продажі. 1 кг. пшенично-житнього хліба коштує 35 с., куликівського 40 с. житнотемний хліб 20 с., житній з муки урядового типу 29 с.

— **Сірники за дорогі.** Надзірна рада союзу споживних кооператив звернулася до міністра скарбу з проханням обнизити ціну сірників. Обективні досліди виказують можливости устійнити роздрібну ціну на 5—6 с. за коробку.

— **Нові алярми.** „І. К. Ц." затривожений цифрами, які свідчать про спадок польського стану посідання у Львові. Від початку польської держави до жовтня ц. р. поляки, власники реальностей, продали 1.700 камяниць неполякам. З того 1.200 камяниць купили жиди, а 500 українці. „Зі сумом приходиться ствердити, — читаємо — що тратимо на східних „кресах" два найважніші елементи, з яких складається держава: землю і населення".

— **Присуд на комуніста.** Перед судом присяжних у Львові станув кімнатний маляр Хаїм Фрішвасер під закидом участи в КПЗУ. та революційного оклику підчас демонстрації після трагічної смерти робітника Козака. Обвинуваченого засуджено на 5 літ вязниці.

— **Спадок консумції пива.** За інформаціями союзу броварів у консумції пива йде дальший спадок. У серпні ц. р. випито 110.000 гектолітрів пива, у вересні 94.000, а в жовтні тільки 70.000 гл. В жовтні минулого року консумція пива дійшла до 92.000 гл. За перших 10 місяців ц. р. броварі продали разом 924.000 гл. або на 5.000 гл. менше, ніж у тім самім часі торік.

— **Арештували торговців дівчатами.** В потязі, що їхав до Букарешту, арештовано двох молодих людей, що видеґітимувалися як Маріян Невядомський і Владислав Козловський. Оба служили в чужинній леґії в Африці, опісля пристали до шайки торговців дівчатами. Свій промисел вони управляли у Варшаві, Львові та у східних воєвідствах. Вони робили знайомства з легкодушними дівчатами, приманюючи їх дарунками і вивозили до Марока.

— **Львівська хроніка.** При вул. Войтовській ч. 6, 8 і 10 добувалися злодії в ночі з вівтірка на середу до поодиноких помешкань і знищили двері в кількох помешканнях. І так добувалися до помешкання інж. Онишкевича за ч. 8, [illegible] дрого, стали вирізувати двері ї[illegible] ки, але мусіли відійти з нічим, бо їх [illegible] собака, яка побудила власників помешкання. — Арештовано 36-літню Марію Богун, [illegible] малась за покоївку в адвокатів і [illegible] крала їх на 10.000 зол. Знайдено при ній [illegible] менти на 10 прізвищ. — В касарні [illegible] нові застрілився вояк Ківа Наґельберг. — На [illegible] лізничому шляху Клепарів — Рясна [illegible] під Львовом по відіді варшавського [illegible] знайшли переїхане тіло якогось мужчини.

— **Крадежі у львівському скарбовому [illegible]** У звязку зі зловживаннями, викритими в [illegible] шому скарбовому уряді у Львові [illegible] двох податкових поборців, Г. Гаєвича і Р. [illegible] ського. Оба стоять під закидом спроневірення податкових грошей в сумі 7.000 зол. Крім [illegible] припинено в урядуванні двох урядовців за [illegible] недбання нагляду. Арештовані кажуть, що [illegible] кі платні, 120 зол. місячно, не вистарчала їм [illegible] життя і тому, обертаючи великими грішми, [illegible] могли опертися покусі.

— **Подвійне вбивство.** В Кулеві жовківського повіту сочинилася 26. червня ц. р. під [illegible] тивою бійка, в якій убито Теодора [illegible] Миколу Сабана з Дережні. За це подвійне [illegible] ство відповідали на днях перед судом присяжних у Львові: Степан Скрипка, Олекса Когут [illegible] Михайло Троць, всі з Кулеви. Двом першим [illegible] кинув акт обвинувачення злочин з арт. 225 [illegible] а Троцеві поміч з арт. 27 до арт. 225 [illegible] сля дводневної розправи присяжні заперечили питання щодо злочину з арт. 225, а потвердили питання з арт. 240 і трибунал засудив: Скрипку і Когута на 4 роки, а Троця на 2 роки тюрми. [illegible] винувачував прокуратор Мінасович, боронив [illegible] Лев Ганкевич. Проти цього присуду прокуратор заповів касацію.

— **Протижидівські бешкети в потязі.** На залізничій лінії між Тарновом і Ряшевом група польських ендеків напала в особовому потязі на пасажирів жидів і деяких тяжко побила. [illegible] дуктора, що хотів припинити бешкети, [illegible] ли з переділу. Напасники ходили від переділу до переділу і громили без перешкоди. Побитих жидів привезли до Кракова.

— **Краєва хроніка.** Злодії вломилися до [illegible] о. Миколи Капустянського в Коломиї та [illegible] сплюндрували мешкання. — У Стрию в рі[illegible] ний сторож виловив біля купелевих буд[illegible] невідомої жінки. — На дорозі в Рожанці пов. Стрий лісові робітники побили тяжко робітника Миколу Бучка з Болехова, що працює в [illegible] Бучка відвезли до шпиталю, а напасників [illegible] тували. — На залізничій стації у Стрию Б. Т[illegible] ковський скочив із потягу підчас руху та [illegible] щасливо, що вдарив головою об шини і [illegible] на місці. — В Заріччі коло Делятина підчас [illegible] сілля в хаті Явдохи Вацик стріляв хтось [illegible] вікно і вбив Івана Бодзьоха, гаєвого державних лісів. — На дорозі у Пнівю пов. Надвірна знайшли тіло 16-літнього Івана Лавриновича, [illegible] хтось убив. — В Камінці пов. Стрий вломилися до мешкання громадського писаря М. Хом[illegible] злодії й вкрали касетку з готівкою 213 зол.

— **Вовна з молока.** У Варшаві йдуть наради в справі продукції синтетичної вовни з молока. В нарадах беруть участь лодські промисловці, представники рільничого промислу і представники молочарських кооператив. Уряд у цій справі покищо не заняв становища, тільки слідить за ходом нарад, що відбуваються в будинку міністерства рільництва та в домівці союзу рільничих палат і організацій. До продукції синтетичної вовни з молока служитиме як сирівець молоко відтовщене, яке досі не мало відповідного використання. Тому слід надіятись, що продукція синтетичної вовни з молока не причиниться до підвишки цін молока, уможливлюючи тільки хліборобам збут продукту, що був досі майже безвартісний. Не відіб'ється теж відемно на плеканні овець, бо дотеперішня продукція вовни покриває ледви 8 проц. запотребування в Польщі. Продукція синтетичної вовни з молока може тільки зменшити привіз вовни із заграниці.

— **Нові польські радіостації.** У Вильні [illegible] півці відкрили перебудовану радіостацію з силою, побільшеною до 50 кільоватів. Перебудовують теж радіостацію в Лодзі і будують радіостацію в Катовицях, що буде найбільша в Польщі.

— **Безоглядна чистка.** З назви одного наукового інституту в Берліні усунули прізвище славного вченого Герца з причини його жидівського походження. Покищо не знати, чи в німецькій науковій термінольоґії лишиться означення „хвилі Герца".

Читайте „Діло"!

З концертової салі.

ВЕЧІР КАМЕРНОЇ МУЗИКИ.

Черговий концертовий вечір, що відбувся 8. XI. в малій салі Товариства ім. Лисенка у Львові був присвячений камерній музиці — в повному розумінні цього слова. Виконано тріо б-дур Бетговена, перше фортепіянове тріо В. Барвінського та фортепіяновий квартет М. Колесси.

Нас цікавлять більше прояви українського музичного життя, тимто теж спинимося довше над творами Барвінського та М. Колесси.

Тріо Барвінського, ще з 1910 р., це від початку до кінця один великий спів молодої душі, з її ідеалами та поривами, — один гимн весні, коханню та поривам молодости, що швидко переходять над турботами життя, все ідеалізує, у всьому дошукується краси. Барвінський — талант наскрізь ліричний; його твір, хоч іще молодий, алеж обагачений цікавими гармоніями, носить уже виразні сліди маркантного індивідуалізму мистецького обличчя композитора. Ціле тріо дуже добре збудоване, питомі прикмети кожного інструменту якслід використані, тимто й цілість під звуковим оглядом звучала прекрасно.

Фортепіяновий квартет М. Колесси, із року 1930, цілком відмінний від попереднього твору. Тут чергуються теми характеру ритмічно-героїчного, із мотивами ґротесковими, танковими, а то й демонічними — в середній і останній частині та слідний у них дуже маркантний вираз українського обличчя композитора, що з успіхом убрав гуцульський мельос у фактуру рафінованої модерної музики. Будова квартету клясична, ясна (перша частина в сонатовій формі, друга — скерцова із двома темами та співучим тріо, третя — тема з варіяціями). Місцями, як ось у скерцо, за музикою трьох інструментів ховається ціла багата палета оркестральних барв — явище, що заповідає майбутнього симфоніка.

Виконавці пп. Р. Кришталький (скрипка), Пшеничка (віольончеля), Р. Савицький (фортепіян) та Козулькевич (віоля) виконали своє завдання з повним успіхом, вклавши в виконання багато праці, — зпід їх пальців вийшли всі твори у стилевому виконанні, відповідно до духа часу та індивідуальности композитора. Зокрема слід піднести камеральну гру, повну дбайливого фразування п. Кришталького, сочистий та милозвучний тон п. Пшенички, мистців, що їх радо хотілиб ми почути, кожного зокрема, на власному камерному концерті, та дискретну гру п. Козулькевича. Душеюж цілого ансамблю був п. Р. Савицький, який зумів підпорядкувати свій великий розмах соліста камерній грі та видобув із творів усі їх цінности та злучив усе в одну велику цілість. Це вказує на його високу музичну культуру та всебічність.

Кожну точку попередив приступний та цікавий виклад Н. Нижанківського — він багато причинився до того, що зібрана публика могла краще зрозуміти виконувані твори. Вонаж, публика, слідкувала з великою увагою за поодинокими точками програми та щедро нагороджувала оплесками і виконавців і присутніх на салі авторів.

Роман Сімович.

З кіна.

Кіно „Апольо": „Їх троє".

Дві енергійні, інтелігентні молоді приятельки рішили ворганізувати приватну школу в малому глухому містечку старої Англії. Там знайомляться вони з місцевим молодим лікарем, що стає їх приятелем і закохується в одній з них, з успіхом, у надії швидкого подружжа. Школа йде взразково, аж тут нараз через одну суперечку з тіткою одної з учительок — повстає інтрига, яка доводить до скандалу. Головну ролю грає тут мала дівчинка, одна з учениць, що має вроджений нахил до брехні і вміє тероризувати свої шкільні товаришки. Одна дрібниця руйнує щастя і працю трійки чесних молодих людей. Уся вага фільми в тому, що в ній показана психольогія дітей із сумної сторінки. Мала істерична дівчинка вміє своїм вирафінованим інстинктом брехунки завести неабияку інтригу. Фільма заборонена для шкільної молоді з огляду на деякі різкі моменти, що й старшу людину прикро вражають. Вона нагадує подібну тему із славної французької фільми „Обвинувачую тебе, мамо!" Фільма небанальна, з прегарною ролею малої дівчинки. Сцени з тою дівчинкою зняті імовірно з природи, не як драматична гра і щойно згодом вплетені у фабулу фільми. У головних ролях Джоель Мек Кої, Міріям Гопкінс і Мерле Оберон.

—o—

Всячина.

Панцирний поїзд у тунелю.

Панцирний поїзд мадридського уряду застряг у тунелю біля Ескуріялю. При обох виходах із тунелю стоять національні війська. Ввійти до тунелю вони не мають відваги. Поїзд підїздить що якийсь час до одного або до другого виходу, обстрілює національні відділи і знову скривається у глибину тунелю. Як довго видержить панцирник таку облогу, невідомо.

—o—

Дивогляди.

ДЕННИК ЖЕБРАКА.

Париська поліція арештувала професійного жебрака Іполита Вітасса, що просив милостині на Елізейських Полях. При ньому знайшли записник, де він записував всі свої приходи. Приходи. Приходи за один тиждень виглядали о так: „Понеділок, Сен Дені — доволі добре: 34 франки 25 сант. Вівторок, 18. вулиця — також добре: 47 фр. 50 сант. Середа, 16. вулиця горяч, притім сильна конкуренція: 21 фр. 70 сант. Четвер, 9. вулиця — незле: 52 фр. 10 сант. Пятниця — відпочинок. Субота, Кольомб, гаряче: 23 фр. 30 сант. Неділя, 8. вулиця — гарно: 48 фр. 80 сант.

Як бачимо, таких приходів міг би позаздрити парискому прошакові неодин наш інтелігент вільної професії, що належить до наймодернішої рубрики — „безробітних".

КАПЦІ З ПАПЕРУ.

До американських гостинниць уведено новинку, що здобула собі повне признання вдоволених клієнтів. Кожний гість у деяких американських гостинницях дістає до свого розпорядження пару капців з паперу. Золі капців є з тектури, підшиття з бібулового паперу і всі інші частини з японського паперу. Тому, що ці капці є дуже вигідні, гості радо користуються паперовими капцями, тимбільше, що кожний гість має право взяти їх зі собою після виїзду з гостинниці. Винахідником цієї новинки є якийсь Джім Бронзон із Ню Йорку, що очевидно заробив на паперових капцях добрі гроші.

МІСТО РОЗВОДІВ І ПОДРУЖ.

Американське місто Рено здобуло собі світову славу. Розводи відбуваються там так легко і з такими малими формальними вимогами, що зїзджаються туди не тільки люди з усіх кінців Америки, але й із Европи, які бажають позбутися подружих вузлів. Легкість розводових справ виявилась дуже вигідним підприємством, але управа міста вирішила, що можна при однім вогні дві печені спекти, та замінити одночасно місто на подружий центр. Зробили це зовсім просто: всі шлюбні формальности звели до мінімум. Для реклями почали давати молодим парам „весільні дарунки" починаючи від невеличкої грошевої суми і на люксусовій віллі кінчаючи.

Ініціятива управи міста дала прегарний успіх. За девять місяців цього року повінчалось в Рено 5.588 пар, значить, на 1.00 більше, як в тäким самим часі минулого року. Місто мусить чимскоріш вибудувати нові готелі, бо наплив гостей все збільшується. Щоб подружитись вистане побути 3 дні в місті, щоб розвестись 3 тижні. До цього оригінального міста розводів і подруж приїздить дуже багато цікавих туристів.

—o—

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

„Наталка Полтавка" в Тернополі. Щиро признаюся, що під впливом неприхильних рецензій нової постанови „Наталки Полтавки" на львівській сцені, поміщених нашими фаховими музиками у двох наших щоденниках, не мав я великої охоти йти на виставу цієї нашої „ветхої деньми" оперети, не вважаючи на великі, захочуючі афіші, які появилися на мурах нашого міста. Але склалося так, що я не міг опертися спокусі і пішов та — проти мойого сподівання — дуже мило перевів вечір, а після вистави постановив собі на майбутнє не привязувати великої ваги до голосу фахівців і здаватися на свій нефаховий смак. Так само приємно були заскочені всі присутні на салі „Міщанського Братства" гості, які встигли вже прочитати рецензії про львівську виставу. Бо захоплення дуже численно зібраної публики з міста й околиці є хіба безсумнівним доказом того і я досі не можу збагнути, чим руководилися львівські рецензенти. В новій інструментації Василя Безкоровайного замаємо ми нову увертуру, в якій задержано лиш вступ Лисенка; зовсім нова є середня частина і кінцеве „Алегретто". Нові є також 2 антракти до II. і III. дії та обрібка кількох пісень, як: „Віють вітри", „Сонце низенько" і „Ой не шуми луже". Ця остання може найкраще заінструментована й гарно звучить у виконанні оркестри навіть у малому складі. Дуже добре під музичним оглядом випав терцет, як кульмінаційна точка II. дії та найкраще враження викликали дві останні хоральні пісні: „Де згода в родині" і фінал „Зачинаймо веселитись". Всі виконавці з п. Марією Сокіл на чолі, були, такби мовити, „на місці" і своєю грою та прегарним співом дали глядачам справжню насолоду. Здавалось би, що наша перша оперета, якій небавом мине 120 літ життя, належить вже тільки до музею, до історії; одначе так воно не є. Має вона в собі стільки живучости та свіжости, що не скоро зійде вона зі сцени, з тим одним застереженням, що її виконання мусить бути таке мистецьке, в якому ми її вчора бачили. Рефлексії талановитого автора „Наталки Полтавки" над життям у ріжних його проявах і досі не багато втратили на актуальности. А вже глибока думками поезія Сковороди „Всякому городу нрав і права", яку так зручно вплів Котляревський у свою оперету, є сьогодня, в добі загального упадку суспільної та особистої етики, хто зна чи не більш актуальна, чим 120 літ тому. Побажаним було би, щоби широким кругам громадян дана була змога почути „Наталку Полтавку" в новій постанові як радієву вдицію.

Немузик.

Спорт.

ТІМ: УКРАЇНА-ГАСМОНЕЯ — ПОГОНЬ (ЛІҐОВА).

В неділю 15. ц. м. відбудуться на грищі Погоні прецікаві змагання між комбінованою дружиною України й Гасмонеї та ліґовою Погонею. Ці змагання будуть безсумніву правдивою атракцією на закінчення сезону.

Погонь виступить до цих змагань у найкращім складі. Тім виставить такий склад: Гупул — ворота, Воробець і Шпісбах — оборона, Вольфсталь, Горовіц і Кац — поміч. Напад творитиме ціла пятка України.

Зваживши, що напад України є без сумніву найсильніший і найгрізніший в Окружній Лізі, та що поміч Гасмонеї є теж одною з найкращих у Лізі — шанси перемоги тіму над Погонею зовсім можливі. В кожнім разі можна надіятися гарної і ефектовної гри.

Дуже догідний час змагань — 11.30 перед полуднем — і низькі ціни вступу напевно зберуть у неділю на грищі Погоні рекордове число глядачів.

ПРИПИНЕННЯ ЛІҐОВОГО КЛЮБУ ДОМБ У ПРАВАХ ЧЛЕНА.

На останньому засіданні Державної Ліґи вирішили справу спортового скандалу на Шлеську із намаганим перекупленням Мрозка, воротаря клюбу „Шлеськ". Виділ Ліґи рішив припинити Домб у правах члена аж до найближчих загальних зборів, з тим, що управа поставить на зборах внесок виключити Домб із Ліґи. Покарали також безреченцевими дискваліфікаціями всіх виділових і членів Дембу, що були вмішані в цей спортовий скандал.

МИСТЕЦТВА ІТАЛІЇ.

Ювентус — Генова 2:2, Рома — Барі 5:2, Люкеск — Наполі 3:2, Больонія — Торіно 0:1, Навара — Лаціо 2:4, Мілано — Трієстіна 0:0, Самп'єрдарена — Аллесандрія 5:0, Фльорентіна — Амброзіяна 1:0.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Загребський „Градіянський" виграв у суботу у Швайцарії зі Ст. Галлен 4:1, але програв у неділю з Ф. Ц. Басель 2:3.

Рапід (Париж) — Франсе Волянтс 2:2. Після цих змагань оба париські гокейові клюби розвязалися, а їх грачі перейшли до англійських клюбів.

Німецькі канадійці — Б. С. Ц. (Берлін) 2:1 (1:1, 0:0, 1:0). Змагання відбулися на відкриття нового ледового майдану у Крефельді.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Федір Дудко: ВЕЛИКИЙ ГЕТЬМАН. Історичний роман. Львів, 1936. ст. 237. В-во Українська Культура. Ціна 5.80 зол.

о. Маркіян Марисюк ЧСВВ.: ЗВІДКИ ВЗЯЛАСЬ ЛЮДИНА НА ЗЕМЛІ. В-во ЧСВВ. у Жовкві кн. 205. Бібліотека релігійної освіти ч. 11.

Театри.

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

ПЕРЕМИШЛЬ: „Камо грядеши".

12. XI. Голгота.

З Перемишля театр їде до Судової Вишні, Городка і Комарна.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Золбунів: 12. XI. і 13. XI.
Красилів. 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

Жидачів:
12. XI. Катерина.
13. XI. Інваліди.
14. XI. Німа теща.
15. XI. Вій.
З Жидачева їде театр до Миколаєва.

Великий Театр:

Четвер, 12. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька".
Пятниця, 13. XI. год. 7.30 веч. „Відправа грецьких послів" і „Потрійний"
Субота, 14. XI. год. 7.30 „Каваренька".

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх трое".
АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами".
ВАНДА: „Катруся" з Францішкою Гаель: „Мужчини в небезпечному віці".
ҐРАЖИНА: „Відень шаліє".
КАСІНО: „Ада, це не липов".
КОПЕРНИК: „Блакитна парада".
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грае на скрипці".
МЕТРО: „Доктор Ікс" і додатки.
МІРАЖ: „Хто останній цілує".
МУЗА: Роз-Марі".
ПАКС: „Цирк Саран" „Пат і Патахон".
ПАЛЯС: „Проклята".
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен".
РАЙ: „Малий моряк".
СВІТ: „Дочка джунглів".
СТИЛЕВЕ: „Сто потіх" з Еді Кантором, ревія „Це і те".
ТОН: „Несамовитий дім" і кольоровий додаток „Чудові діти".
УТІХА: „Кровавий замах у касині" та ревія.
ХИМЕРА: „Геройський форт Дуомон".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Японія".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 12. листопада 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 17.05 Пісні й арії, Кох бас, 19.20 Сп. рецитал Кляво сопран, 19.40 „Генрих IV" драма Шекспіра, 22.30 Пісні й арії, Леймо сопран, **Братислава** (298,8) 16.55 Пісні, 17.45 Форт. рецитал сліпого піяніста К. Костоля, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Бетовенові пісні, 21.40 „Екзотікон" форт. сюїта Новака, **Прага** (470,2) 17.15 „Перші бажання" пісні Крічки, 19.25, 22.15 Концерт, **Париж** (1648) 12.00 Концерт симф. орх., орх., 18.00 Театр Уяви: Клясичні твори, 21.00 Спів, скрипка, 21.45 „Школа шарлятанів" авд. Тріст. Бернара й Альб. Сентюріера, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 18.00 Сп. рецитал, 20.00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) .30 Концерт, 10.00 Нар. пісоньки, 17.00 Пісні, твори на скр. та форт., 19.15 форт. рецитал, 20.10 Симфонія ч. 7. ц-дур Шуберта, 21.00 Вок.-муз. концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 На спогад Ад. Кірхля, сольові й хоральні пісні, рецитації. 22.30 Музика, **Мінхен** (405,4) 10.00 Нар. пісні, 13.15 Популярна музика, 20.10 Чар інструментів, 22.40 Нар. пісні, хор, **Будапешт** (549,5) 13.30, 20.45 Циг. музика, 17.30 Сальон. музика, 18.30 Сп. рецитал, 21.55 Музика з Гайднових часів, солісти, **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 12.40 Легка музика, 17.15 Вок. концерт, 20.40 Камер. музика, **Рим** (420,8) 17.15 Вок.-інстр. концерт, 20.45 „Ль Ока дель Каїро" оп. Моцарта, 22.10 Орх. Концерт.

Пятниця, 13. листопада 1936.

Відень (506,8) 19.35 Розр. концерт, 21.10 Симф. концерт, 23.30 Віденські мельодії, **Братислава** (298,8) 19.25 Словацькі нар. пісні. **Брно** (325,4) 19.30 „Фіґарове весілля" оп. Моцарта, **Прага** (470,2) 15.00 Симфонія ч. 4. Шостаковича, 17.10 Квартет в-моль Брамса, 19.30 „Чародійний флет" оп. Моцарта, **Париж** (1648) 16.00, 18.30 Концерт, 17.00 Камер. музика, 21.45 „Терезіна" оп. О. Штравса, **Білгород** (437,3) 17.20 Спів рецитал, 17.50 Нар. мельодії, 20.30 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 12.00, 13.15 Концерт, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Молодь співає, 22.00 Виступ льондонської фільг. орх., **Мінхен** (405,4) 12.00 Військ. орх., 16.50 Камер. твори Моцарта, 20.10 Розр. концерт, 22.30 Настроєво-муз. образки, **Будапешт** (549,5) 12.00 Симф. концерт, 13.40 Форт. рецитал, 17.30 Циг. музика, 19.20 Опера, **Міляно** (368,6) 11.34 Легка музика, 17.15 Розр. музика, 21.10 Орх. концерт, 22.30 Танк. музика, **Рим** (420,8) 13.15 Легка музика, 17.00 Розр. музика, 20.40 Орх. концерт, 22.10 Орг. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 12. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Раніший денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з ґр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для молоді вселюдних шкіл: Танки з ріжних околиць Польщі у вик. орх., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Серед віртуозів, гр. пл., 12.40 Гутірка: Дім на Золотій, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Цитр. авдиція Ол. Ропіцького, 16.20 Хвилина питань, гутірка для старших дітей, 16.35 Арії та пісні в супр. форт., 17.00 Затроєння харчами, 17.15 Вольф-Ферарі: Камер. симфонія на 11 сольових інструментах б-дур оп. 8, 17.50 Про польський біографічний словар, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Пісоньки із львівського фолькльору, гр. пл., 18.35 Із господарської історії Львова, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: 11. листопада нап. Тео Фляйшман, Брюселя, у перекладі, 19.30 Концерт джез. орх., 20.30 У найдикішій долині Татр, 20.45 Вечірній денник, 21.00 Жигм. Стойовський, спів, музика, 22.05 Танкова музика.

Пятниця, 13. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з ґр. пл., 7.15 Раніший денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для старших дітей: Львівські орлята, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Стилізовані мельодії Азії, гр. пл., 12.40 Як треба палити в печах, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Молодь перед мікрофоном: Воєнька пісонька, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Келер-Беля, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Ревія інструментів, 17.00 Золото Сибіру, фейл., 17.15 Концерт солістів, спів, скрипка, форт., 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Гутірка: Невідомий Львів, 18.30 Ґершвін: Блакитна рапсодія, гр. пл., 18.40 Програмова скринька, 18.50 Лісові новини, 19.00 „А присягала" фрагм. із пов. Ожешкової „Хам", 19.20 Авд.: З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Симф. концерт; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 Веселий скеч: Від памятника до памятника; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Радіокутик.

ВІД МІКРОФОНА ДО ГОЛОСНИКА.

Популярне пояснення засад радіофонії.

Щодня слухаємо радія — і майже щодня ставимо собі питання, як це робиться, що **спів і музика з далекої радіостанції** доходить до нашого помешкання.

Щоб переслати відчит або концерт зі студії до помешкання абонента радія, мусять бути дві станції, висильна і приймальна. Кожна висильна станція складається, крім спеціяльної апаратури, з мікрофона, джерела електричного струму і антени, завішеної на високих щоглах. Віддалена на кількадесять або кількасот кільометрів приймальна станція має також власну антену, приймач та слухальця або голосник. Поміж обома станціями немає жадного дротового сполучення, яке становить засадничу складову частину телефонічної інсталяції. Електричну енергію, що виходить з висильної антени, переносять виключно електромагнетичні хвилі. Заміна голосових хвиль на мікрофонові струми відбувається так, як і в телефоні. Але тому, що ці струми є дуже слабі і не можуть перейти значної віддалі без дротового сполучення, треба їх відповідно змінити і змістити.

Зміна енергії мікрофонових струмів полягає на витворенню швидкозмінних струмів, тобто таких, які змінюють свій напрямок сотні тисяч або навіть міліонів разів на секунду. Ця зміна відбувається у так зв. ґенераторі. Допроваджені до ґенератора мікрофонові струми ділають на швидкозмінні струми в ритмі звуків мови або музики. У цей спосіб добута електрична енергія дістається до висильної антени, звідки розходиться у всіх напрямках у вигляді невидних для людського ока електромагнетичних хвиль.

З висильної антени швидкозмінні струми розходяться в просторі з величезною швидкістю 300.000 км. на секунду. Зустрічаючи на своїй дорозі антени приймальних станцій, вони збуджують в них струми того самого роду, але значно слабші, які потім дістаються до приймача. Після відповідної зміни при помочі детектора, який змінює швидкозмінні струми на струми частоти, здатної до слухання, вони мають досить енергії, щоб побудити до тремтінь мембрани слухалець, в такт звуків, що виповідаються перед мікрофоном висильної станції. Мембрани радіових слухалець тремтять так само, як і в звичайному телефоні.

Енергія електромагнетичних хвиль ступнево зменшується, аж зовсім зникає в міру віддалі їх від антени висильної станції. Таке саме явище виступає також і в телефонічних проводах. Для того приймачі, які знаходяться в невеликій віддалі від висильної станції, будуть значно ліпше приймати звуки радіофонічної авдиції, ніж інстальовані на значну віддаль.

Слово, виголошене прелеґентом у студії, ділає під виглядом голосових хвиль на мембрану мікрофона. Тут наступає заміна голосової енергії на енергію електричну. Мікрофоновий струм, який ваґається в ритмі мови, дістається через дроти до так зв. ампліфікаторні, де відповідна апаратура змінює його заки він дістанеться при помочі дротів до висильної станції. Ослаблені великим опором дротів мікрофонові струми підлягають повному змінненню на висильній станції, а потім ділають на швидкозмінні струми ґенератора (модуляція). Апаратура, що складається з кількох великих лямп, змінює струми до відповідної вартости. Допроваджені до антени струми швидкозмінні розходяться в усіх напрямках простору, зустрічаючи по дорозі антени наших приймачів.

У приймачеві ляmповому або детекторовому, наново змінюються струми, що йдуть з антени, при помочі детектора (демодуляція або відділення мікрофонових струмів від швидкозмінних). Такі струми можуть вже ділати на слухальця, мембрани яких змінюють електричну енергію на акустичну. Так у загальних рисах виглядає подорож слова від мікрофона до слухалець або голосника.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельґ. 89.93—89.50, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 286.20 — 284.50. Франки фр. 24.70 — 24.56, Франки швайцарські 122.40—121.60, Фунти англ. 25.96—25.80, Ґульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17,00, Кор. дан. 115.79—114.95, Кор. норв. 130.38 — 129.40, Кор. шв. 133.78 — 132.80, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.45—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93. Марки нім срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський, 111.50, Цукор 31, 30.75 Лільпоп 14.75, 14.65 Островець 30.50, Габербуш 41.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 67, друга 66.75, 5 конв 53.25, з зал. 52.50, 4 прем. дол. 47.50, 7 стаб. купон 34.53.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ҐТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БҐК. 61—65, 4 прц. БҐК. 61—65.

Долярівка 46—48, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 11. листопада н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.75	зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.80	„
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.80	„
1 л. молока	0.17	„
1 к. яєць	4.60—4.70	„

Тенденція на всі артикули звижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 11. XI. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахорізні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріґ, щойно від 1.80 кг. вгору без вапняку	0.95	зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85	„
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90	„

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Замісць вінка на могилу [illegible] сотника С. С. бл. п. Івана [illegible] жив львівський гурток б. [illegible] зол. 15.— на Фонд Воєнних Вдів і [illegible]

На Український Город 5 зол. і [illegible] Інвалідів 5 зол. зложив через Адміністрацію „Діла" п. Іван Левицький, [illegible] На Український Город зол. 5.— [illegible] м-р Михайло і Ірина Ольхові, [illegible] і взивають м-ра Степана і Гену [illegible] Кошелевої к. Кулакова.

В ч. 251 „Діла" з дня 6. листопада [illegible] в оголошені п. Миколи Бере[illegible] ем. держ. лісн. у Станиславові, [illegible] жив 5 зол. на Український Город, [illegible] шли такі похибки під поз. 5, [illegible] щена, кличе о. Павлюка Евген[illegible] теля парохії в Березові Нижнім, [illegible] 10 має бути: Сеника Івана, [illegible] лісничого в Стрию, вул. Дрогобицька [illegible] під поз. 11, яку пропущено має бути [illegible] не Зубаля Івана, емер. управителя [illegible] ли у Станиславові, вул. Вейська ч. 1.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.